

اسرائیل ایران سوریه و راهبرد ترامپ: بهترین راه پیش رو

به قلم دنیس راس (/fa/experts/dnys-ras-0/)

۲۷ سپتامبر ۲۰۱۸

همچنین دست‌یافتنی به

(English (/policy-analysis/israel-iran-syria-and-trump-strategy-best-way-forward

درباره نویسنده

دنیس راس (/fa/experts/dnys-ras-0/)

سفير دنیس راس، دستیار ویژه پیشین پرزیدنت باراک اوباما، مشاور انستیتو و هموند برجسته ویلیام دیویدسون در انستیتو واشنگتن است.

مقاله‌ها و دیدگاه‌ها

تقویت حمایت روسیه از رژیم سوریه می‌تواند مخاطرات پیش روی عملیات اسرائیل را به شدت افزایش دهد و تنها مداخله آمریکا است که می‌تواند معادله را تغییر دهد.

رویکرد دولت ترامپ به ایران اعمال فشار حداکثری و مبارزه با «فعالیت‌های شرورانه» ایران است. با وجود مقاومت کشورهای اروپایی روسیه و چین در برابر خواسته‌های دولت آمریکا برای تحریم‌های بیشتر علیه ایران، رییس جمهوری آمریکا می‌تواند روی حمایت بنیامین نتانیاهو نخست وزیر اسرائیل حساب کند. ارزیابی او از ایران و رفتار تهاجمی این کشور در منطقه شبیه دولت آمریکا است.

اما طرفه این است که اسرائیل در مبارزه با تلاش‌های ایران برای ایجاد یک گذرگاه زمینی از مسیر سوریه عمدتاً تنها مانده است. ایران با تکیه بر حزب الله و شبه‌نظامیان شیعه‌ای که تبارشان حتی تا افغانستان می‌رسد و به عنوان نیروی ضربتی به رژیم اسد خدمت می‌کنند برای خود و گروه‌های شیعه تحت حمایتش در سوریه جای پای محکمی فراهم کرده است. ایرانی‌ها در حال توسعه یک زیرساخت نظامی در سوریه هستند که می‌تواند به عنوان سکویی برای تهدیدهای ایران علیه اسرائیل و اردن عمل کند. برای کند کردن روند ایجاد این زیرساخت و کاهش قابلیت تهاجمی و توان ایران در ارایه سامانه‌های تسلیحاتی پیشرفته‌تر به حزب الله و دیگر شبه‌نظامیان شیعه اسرائیلی‌ها بیش از ۲۰۰ عملیات را علیه اهداف مرتبط با ایران در سوریه انجام داده‌اند.

بنابراین تاکنون این اسرائیل بوده و نه آمریکا که با «فعالیت‌های شرورانه» ایران در سوریه مقابله کرده است. اما اسرائیل ممکن است با وضعیت جدیدی مواجه شود. تاکنون روس‌ها عمدتاً به اسرائیل آزادی عمل در سوریه داده‌اند. واقعیتی که بخش بزرگی از آن در سایه تلاش‌های مدام نخست وزیر بنیامین نتانیاهو بر مدیریت رابطه با ولادیمیر پوتین میسر شده است. ۹ دیدار طی دو سال گذشته شاهدی عیان از تلاش‌های نتانیاهو است. اما روس‌ها شاید در تدارک تغییر موقعیت خود باشند. ساقط شدن یک هواپیمای روسی به دست نیروهای سوری و مرگ ۱۵ نیروی روسیه ممکن است محرک ایجاد تغییر رویکرد در قبال عملیات اسرائیل باشد. وزیران دفاع و خارجه روسیه گفته‌اند: «تقصیر تراژدی سقوط هواپیمای ایلوشین-۲۰ روسیه یکسره به گردن نیروی هوایی اسرائیل و تصمیم‌گیرندگان انجام آن عملیات است.» با آن که رئیس‌جمهور پوتین انتقادهای علیه اسرائیل را تعدیل کرد و واقعه فوق را «زنجیره‌ای از رویدادهای فاجعه‌بار تصادفی» خواند و تصریح کرد که «هواپیمای اسرائیلی هواپیمای ما را ساقط نکرده» دیمتری پسکوف وزیر دفاع روسیه و سخنگوی کرملین به بیانات تند و تیز خود علیه اسرائیلی‌ها ادامه داده و گفته است که هواپیماهای اسرائیلی برای پنهان کردن عملیات خود از حرکت در سایه هواپیمای روسی استفاده کرده‌اند.

اسرائیل هیأتی نظامی را برای ارایه تمامی اطلاعات این عملیات به مسکو فرستاد از جمله این اطلاع که قبل از شلیک مداوم موشک‌های زمین به هوا از سوی نیروهای سوریه هواپیماهای اسرائیلی به این کشور بازگشته بودند اما ارتش روسیه از موضع خود مبنی بر این که اسرائیل مسئول ساقط کردن هواپیما است و نه سوریه عقب‌نشینی نمی‌کند مضاف بر این روس‌ها احتمالاً گام‌هایی را برای پیشگیری از تکرار چنین حوادثی در آینده برمی‌دارند سرگئی شویگو وزیر دفاع روسیه اعلام کرده که این کشور نه تنها «سامانه پیشرفته دفاع هوایی اس-۳۰۰ را ظرف دو هفته به نیروهای مسلح سوریه منتقل می‌کند» بلکه با استفاده از «اختلال رادیو-الکترونیک رهیاب ماهواره‌ای سیستم‌های رادار داخل هواپیما و سیستم‌های ارتباطی هوایی مانع از حمله به اهداف در خاک سوریه خواهد شد». سیستم اس-۳۰۰ و تمهیدات بازدارنده مورد نظر شویگو در صورت اجرایی شدن موجب خواهد شد که عملیات اسرائیل علیه ایرانی‌ها در سوریه یکباره دشوارتر شود و مخاطرات بالاتری داشته باشند با توجه به اراده ایران برای محکم کردن جای پای خود در سوریه – که بازتاب این گفته رهبر جمهوری اسلامی است که لبنان و سوریه بخشی از خط مقدم دفاعی ایران هستند – اکنون نیروهای سپاه قدس برای انتقال تسلیحات پیشرفته‌تر مصمم شده‌اند دست کم به خاطر اینکه فکر می‌کنند روسیه ممکن است عملیات اسرائیل را محدود کند آیا اسرائیل می‌تواند در جهت توقف محموله‌های جدید ایرانی تلاش نکند صرفاً زمانی که بتواند با تقویت توان نظامی ایران در کنار مرزهایش در لبنان و سوریه کنار بیاید توانی که ممکن است شامل سلاح‌های پیشرفته باشد و احداث کارگاه‌های تولید سیستم‌های پیشرفته برای هدایت ده‌ها هزار راکت موجود در این دو کشور اسرائیل که از نظر جغرافیایی کشوری کوچک است و شمار محدودی هدف ارزشمند استراتژیک دارد بارها – بویژه از طریق عملیاتش در سوریه – به روشنی نشان داده که تن به چنین پیامدی نمی‌دهد

اتفاقی باید بیفتد ممکن است کسی انتظار داشته باشد که دولت ترامپ با پیش بگذارد و تلاش کند تا از آنچه که ممکن است تشدید خطرناک اوضاع باشد جلوگیری کند از نظر تاریخی یک قاعده کلی در روابط آمریکا-اسرائیل وجود دارد: اسرائیل کشورهای داخل منطقه را از این نظر که ممکن است برای اسرائیل خطرناک باشند یا آن را به زحمت بیندازند کنترل می‌کند و آمریکا کشورهای خارج از منطقه را در دوره دولت فعلی آمریکا اسرائیل مجبور بوده هر دو دسته را اداره کند – یعنی هم ایران و هم روسیه

حال نوبت دولت ترامپ است تا خود را وارد ماجرا کند رئیس جمهور ترامپ باید نزد رئیس جمهور بوتین برود و بگوید یا شما هر جا می‌توانید برای فعالیت‌های نظامی ایران در سوریه مجموعه محدودیت‌های توافق‌شده‌ای را وضع کنید و روشن کنید که چه چیزهایی را می‌تواند یا نمی‌تواند وارد لبنان و سوریه کند یا ما نه تنها از ادامه عملیات اسرائیل حمایت خواهیم کرد که ممکن است نیاز ببینیم که خودمان هم در سوریه اقداماتی انجام دهیم

بوتین خواستار خروج آمریکا از سوریه است و نه حضور آن او به دنبال کاهش خطر برای نیروهای روسیه است و نه افزایش مخاطرات و می‌خواهد در میانه منازعه‌ای که به راحتی می‌تواند شدت بگیرد قرار نداشته باشد این مواضع اهرم فشاری برای بازشدن راه دیپلماسی پدید می‌آورد امیدوار باشیم که دولت ترامپ از این اهرم استفاده کند

*دنيس راس مشاور انستیتو و هموند ممتاز برنامه ویلیام دیویدسون در انستیتو واشنگتن است

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Bennett's Bahrain Visit Further Invigorates Israel-Gulf Diplomacy

فوریه ۲۰۲۲

Simon Henderson

(/policy-analysis/bennetts-bahrain-visit-further-invigorates-israel-gulf-diplomacy)

BRIEF ANALYSIS

Libya's Renewed Legitimacy Crisis

فوریه ۲۰۲۲

Ben Fishman

(/policy-analysis/libyas-renewed-legitimacy-crisis)

BRIEF ANALYSIS

The UAE Formally Ceases to be a Tax-Free Haven

فوریه ۲۰۲۲

Sana Quadri ,
Hamdullah Baycar

(/policy-analysis/uae-formally-ceases-be-tax-free-haven)

TOPICS

[سیاست آمریکا \(/fa/policy-analysis/syast-amryka/\)](#)

[سیاست خارجی ایران \(/fa/policy-analysis/syast-kharjy-ayran/\)](#)

REGIONS & COUNTRIES

[سوریه \(/fa/policy-analysis/swryh/\)](#)

[اسرائیل \(/fa/policy-analysis/asrayyl/\)](#)

[ایران \(/fa/policy-analysis/ayran/\)](#)